

POWIATOWY URZĄD PRACY W GOŁDAPI

ul. Żeromskiego 18, 19-500 GOŁDAP ☎ (087) 615-03-95, www.goldap.pup.gov.pl, e-mail: olgo@praca.gov.pl

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE GOŁDAPSKIM W 2012 ROKU CZ. II

Uzupełnienie o dane dotyczące absolwentów
szkół ponadgimnazjalnych i policealnych

WSTĘP

Niniejsze opracowanie stanowi drugą część – prognostyczną, tworzonego cyklicznie przez Powiatowy Urząd Pracy w Gołdapi „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”. Jego podstawowym zadaniem jest obserwacja stanu i zmian zachodzących na rynku pracy powiatu gołdapskiego. Celem opracowania jest dostarczanie niezbędnych informacji o liczbie absolwentów wg zawodów, którzy w 2012 roku ukończyli ponadgimnazjalną szkołę powiatu gołdapskiego oraz o przewidywanej liczbie absolwentów wg zawodów w 2013 roku. Raport ten daje lepszy obraz na temat dostosowywania kwalifikacji młodzieży oraz osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy.

Analizy przeprowadzane są w oparciu o dane zamieszczone w systemie statystyczno – sprawozdawczym o rynku pracy obowiązującym w kraju zgodnie z zaleceniami przygotowanymi przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Źródłem informacji są również badania sondażowe przeprowadzone w szkołach ponadgimnazjalnych (dane SIO MEN) a także statystyki tutejszego urzędu. Opracowanie to jako II część raportu rocznego (prognostyczna) obejmuje wyłącznie dane o absolwentach szkół ponadgimnazjalnych i policealnych z terenu Gołdapi w 2012 roku.

Na koniec 2012 r. w powiatowym urzędzie pracy w Gołdapi pozostawało 158 zarejestrowanych absolwentów (6,22% ogółu bezrobotnych). Kobiety w liczbie 94 osób, stanowiły ponad połowę bezrobotnych w tej grupie (59,49% ogółu bezrobotnych będących w okresie do 12 m-cy po ukończeniu szkoły).

Liczba bezrobotnych absolwentów, według stanu na koniec 2012 r. w porównaniu do poprzedniego roku, wzrosła jedynie o 8 osób. Natomiast w stosunku do kobiet wzrost ten wyniósł 10 osób.

W ciągu 2012 r. w Urzędzie Pracy w Gołdapi zarejestrowało się 337 nowych absolwentów, czyli 10,63% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych. Rok wcześniej rejestracje absolwentów wyniosły 404 osoby, co stanowiło 12,00% całego napływu do bezrobocia.

W grupie nowo zarejestrowanych tej populacji bezrobotnych większość stanowiły kobiety, których zarejestrowało się 184 osoby, tj. 54,59% ogółu napływu bezrobotnych w okresie 12 m-cy od dnia ukończenia szkoły.

Udział napływu osób bezrobotnych analizowanej populacji nie posiadających zawodu w ogólnej liczbie napływu tej populacji bezrobotnych wyniósł 11,72% (177), natomiast bezrobotnych posiadających zawód 9,64% (160).

ANALIZA BEZROBOCIA WŚRÓD ABSOLWENTÓW PONADGIMNAZJALNYCH SZKÓŁ POWIATU GOŁDAPSKIEGO

Powiat gołdapski jest specyficzny pod względem cech charakterystycznych na lokalnym rynku pracy związanych z edukacją. Istnieje tu kilka szkół ponadgimnazjalnych, które kształcą w niewielu kierunkach i zawodach. Niestety najwięcej osób, pozostających bez pracy, posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące, a tym samym nie posiada uprawnień do wykonywania konkretnego zawodu. Odpowiednie kwalifikacje zawodowe zwiększają natomiast szanse na znalezienie odpowiedniego zatrudnienia. Pozytywne zmiany na rynku pracy w dużym stopniu zależą od kształcenia młodzieży. Bez dopasowania struktury kształcenia do zapotrzebowania gospodarki i bez świadomego wyboru kierunków kształcenia przez młodzież, trudno jest mówić o rynku pracy, na którym szanse jednostki zależą wprost od jej wiedzy i wykształcenia.

W roku szkolnym 2011/2012 na terenie powiatu gołdapskiego funkcjonowały 4 placówki szkolnictwa ponadgimnazjalnego, z czego 2 to instytucje niepubliczne. Na terenie Gołdapi działają: Zespół Szkół Zawodowych, Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Jana Pawła II, Mazursko - Podlaskie Centrum Edukacji, Ośrodek Kształcenia Zawodowego Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku. W swej ofercie szkolnictwa ponadgimnazjalnego poszczególne placówki posiadają:

Zespół Szkół Zawodowych: I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, Liceum Profilowane, Technikum, Zespół Szkół Zawodowych;

Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Jana Pawła II: Liceum Ogólnokształcące oraz Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych;

Mazursko - Podlaskie Centrum Edukacji: Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Zaoczne.

Ośrodek Kształcenia Zawodowego Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku: Liceum Ogólnokształcące.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych tworzą tzw. grupę osób do 25 roku życia. Podobnie jak osoby długotrwale bezrobotne czy bez doświadczenia zawodowego znajdują się oni w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Status ten zgodnie z założeniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej gwarantuje im pewne przywileje.

W myśl ustawy z dnia 20.04.2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.), młodzi bezrobotni, którzy w okresie 12 miesięcy od ukończenia szkoły zarejestrowali się w urzędzie pracy skorzystać mogą między innymi

z usług doradców zawodowych, organizowanych szkoleń zawodowych (indywidualnych i grupowych) pozwalających zdobyć kwalifikacje dostosowane do potrzeb lokalnego rynku pracy. Powiatowy urząd pracy umożliwia również bezrobotnej młodzieży nabycie doświadczenia zawodowego poprzez udział w stażach zawodowych, pracach interwencyjnych. Absolwenci mogą uzyskać pomoc w odnalezieniu się na rynku pracy, poprzez udział w zajęciach klubu pracy. Udzielane przez urząd jednorazowe środki na uruchomienie działalności gospodarczej, pomagają zaś przedsiębiorczej młodzieży, która wiąże swą przyszłość zawodową z prowadzeniem własnej firmy. W ofercie PUP skierowanej między innymi do bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych jest również możliwość uzyskania stypendium z tytułu podjęcia dalszej nauki. Oferta urzędu dla absolwentów zakłada więc profesjonalne i kompleksowe wsparcie rozwoju zawodowego.

W porównaniu do innych grup stopa bezrobocia wśród młodzieży powiatu gołdapskiego utrzymuje się na wysokim poziomie. Problemy młodych z podjęciem zatrudnienia nasilają się w okresach zastoju gospodarczego (trwającym kryzysie). Im gorsza ogólna sytuacja na rynku pracy, w tym gorszym położeniu znajdują się absolwenci, a czas poszukiwania przez nich pracy – znacznie wydłuża się.

Z informacji uzyskanych poprzez System Informacji Oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (SIO MEN) wynika, że w roku szkolnym 2011/2012 liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych wyniosła 296 osób. W porównaniu do roku szkolnego 2010/2011 liczba absolwentów zmniejszyła się o 34 osoby.

Strukturę absolwentów szkolnictwa ponadgimnazjalnego w powiecie gołdapskim w roku szkolnym 2011/2012 oraz bezrobotnych w okresie do 12 m-cy po ukończeniu szkoły (stan na koniec 2012 r.), prezentuje poniższa tabela.

L.p.	Poziom wykształcenia	Absolwenci którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu gołdapskiego w 2012 roku		Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu 2012 roku		Przewidywani absolwenci w 2013 r.	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%
1.	Średnie ogólnokształcące	210	70,94	79	79,00	282	71,94
2.	Średnie zawodowe (w tym policealne)	60	20,27	11	11,00	75	19,14
3.	Zasadnicze zawodowe	26	8,79	10	10,00	35	8,92
RAZEM		296	100	100	100	392	100

Rok szkolny 2011/2012 był kolejnym rokiem, w którym najwięcej uczniów kończących edukację na poziomie ponadgimnazjalnym otrzymało świadectwo liceum ogólnokształcącego – 210 absolwentów, co stanowiło 70,94% ogółu. Osoby te przy rejestracji w urzędach pracy ujmowane są, zgodnie z klasyfikacją zawodów, jako bezrobotni bez zawodu. Według prognoz MEN w 2013 r. liczba absolwentów tego typu szkół wzrośnie i wyniesie 282 osoby, tym samym udział tej grupy absolwentów w ogólnej liczbie osób kończących edukację na poziomie liceum ogólnokształcącego utrzyma się na podobnym poziomie.

Wśród absolwentów drugą pod względem liczebności grupę stanowili uczniowie kończący szkoły średnie zawodowe, tj. **technika w tym szkoły policealne**. Ich liczba w porównaniu do roku poprzedniego pozostawała na względnie stałym poziomie i wynosiła 60 osób. Udział tej populacji absolwentów w ogólnej liczbie osób uzyskujących wykształcenie ponadgimnazjalne nieznacznie spadł i wynosił – 20,27% ogólnej liczby absolwentów ujętych w SIO MEN (w roku szkolnym 2010/2011 – 25,20% ogólnej liczby absolwentów). Na rok 2013 przewiduje się utrzymanie liczby osób kończących technika na tym samym poziomie.

Najliczniejsze zawody w tej populacji absolwentów techników lub szkół policealnych, prezentuje poniższa tabela.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy w 2012 r. ukończyli technikum lub liceum profilowane na terenie powiatu gołdapskiego	Liczba przewidywanych absolwentów techników lub liceów profilowanych w 2013 r.	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu 2012 r.
311504	Technik mechanik	13	13	5
325509	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	14	0	4
522305	Technik handlowiec	16	7	1
532102	Opiekun medyczny	17	27	1

W 2013 r. szkoły ukończą absolwenci w 4 zawodach, 3 wskazanych w tabeli oraz dodatkowo w zawodzie **technik obsługi turystycznej**, który nie wystąpił w roku szkolnym 2011/2012.

Należy nadmienić, iż w omawianym okresie SIO MEN odnotował w gołdapskich szkołach policealnych 4 zawody, natomiast absolwenci rocznika 2011/2012 tytuły zawodowe uzyskali w 2 zawodach, tj. **technik bezpieczeństwa i higieny pracy oraz opiekun medyczny**. Równocześnie na rok 2013 prognozuje się napływ absolwentów w 2 zawodach –

są to m. in. **technik obsługi turystycznej oraz opiekun medyczny**. Nie przewiduje się absolwentów kształcących się w zawodzie **technik administracji**.

Ważną grupę wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych stanowili uczniowie, którzy ukończyli **zasadniczą szkołę zawodową**. W roku szkolnym 2011/2012 świadectwo zasadniczej szkoły zawodowej otrzymało 26 osób, co stanowiło 8,79% ogółu absolwentów, w poprzednim roku szkolnym odnotowano 12,70 % ogółu. W roku 2013 w grupie tej wg SIO MEN przewidywane jest, podobnie jak i w pozostałych grupach „zawodowych” utrzymanie liczby absolwentów na podobnym poziomie.

Zestawienie zawodów o największej liczbie absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, przedstawia poniższa tabela.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy w 2012 r. ukończyli zasadniczą szkołę zawodową na terenie powiatu gołdapskiego	Liczba przewidywanych absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej w 2013 r.	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu 2012 r.
512002	Kucharz małej gastronomii	11	12	5
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	15	11	0

Zestawienie to pokazuje, że w powiecie gołdapskim w tej populacji absolwentów zawodami cieszącymi się największą popularnością, były: **kucharz małej gastronomii** oraz **mechanik pojazdów samochodowych**. Przewiduje się, iż w roku następnym preferencje młodzieży będą podobne, ich liczba rozłoży się na dwa wskazane zawody oraz zawód **sprzedawcy**.

Wykształcenie, jak również zdobycie atrakcyjnego zawodu, traktowane jest obecnie przez coraz większą część młodzieży w sposób priorytetowy. Młodzi ludzie zdają sobie sprawę, że w Unii Europejskiej dobre wykształcenie i odpowiedni zawód, nawet wobec dużej konkurencji, znacznie zwiększa szansę uzyskania pracy. W związku z tym znaczna część młodzieży podejmuje naukę w szkołach ponadgimnazjalnych w innych miastach, których szkoły oferują więcej atrakcyjnych zawodów na rynku pracy.

Głównym problemem z jakim spotykają się młodzi ludzie wchodzący na rynek pracy jest mała liczba ofert pracy oferująca zatrudnienie przy braku doświadczenia. Mimo posiadanych wysokich kwalifikacji, znacznej motywacji do pracy czy też dyspozycyjności, brak doświadczenia wśród młodzieży skutkuje ich rejestracją w urzędzie. Częstym motywem

podejmowania decyzji o rejestracji wśród tych grup absolwentów jest możliwość zdobycia kolejnych atutów na rynku pracy. Są to dodatkowe kwalifikacje zawodowe w postaci szkoleń, odbycie stażu w celu zdobycia doświadczenia zawodowego, bądź też otrzymanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Interpretacja kierunków kształcenia oraz liczby napływających w ciągu całego 2012 roku ofert pracy (w tym również staży) w danych zawodach, pozwala stwierdzić, iż największe szanse na zatrudnienie w danym roku posiadali **sprzedawcy**. Liczba ofert w zawodzie **sprzedawca** w omawianym roku wynosiła bowiem 77 miejsc pracy – 8,52% (w tym stażu) przy równoczesnym niskim poziomie zarejestrowanych w urzędzie młodych osób z tym wykształceniem kierunkowym. W przypadku innych zawodów, oferowanych przez gołdapskie szkoły ponadgimnazjalne, szanse na uzyskanie zatrudnienia mieli bezrobotni zarejestrowani w takich zawodach jak: technik prac biurowych (31 ofert – 3,43%), pozostali pracownicy obsługi biurowej (29 ofert – 3,21%), kucharz (15 ofert – 1,66%), pomoc kuchenna – 26 miejsc pracy w tym stażu – 2,87%.

Najwięcej ofert pracy w 2012 roku wpłynęło w takich zawodach jak: ślusarz, spawacz czy robotnik drogowy i budowlany. Przy czym przy tych ostatnich nie były wymagane kwalifikacje a jedynie doświadczenie w zawodzie.

Podsumowanie

- W roku szkolnym 2011/2012 kolejny raz najliczniejszą grupą absolwentów szkół policealnych i ponadgimnazjalnych byli uczniowie liceów ogólnokształcących, stanowiąc blisko 70,94% ogólnej liczby absolwentów (spadek w porównaniu do roku 2010/2011 o 1,00 punkt procentowy).
- Prognozy na 2013 rok przewidują, że przy ogólnym wzroście liczby uczniów kończących wszystkie rodzaje szkół ponadgimnazjalnych, nastąpi wzrost udziału absolwentów zarówno LO, zasadniczych szkół zawodowych, oraz absolwentów średnich szkół zawodowych.
- W większości zawodów, w których w roku szkolnym 2011/2012 odnotowano najwięcej absolwentów, występuje niewielka bądź średnia liczba bezrobotnych wg stanu na koniec badanego okresu. Te zawody to: technik bezpieczeństwa i higieny pracy (0,20% ogółu), opiekun medyczny (0,04%), technik mechanik (0,74%), technik handlowiec (0,66%).
- Do zawodów, w których odnotowano największą liczbę bezrobotnych absolwentów, według stanu na koniec 2012 r., należą m. in.: kucharz małej gastronomii (1,57%) oraz sprzedawca (3,60%). Należy jednak pamiętać o dużej liczbie ofert wpływających do urzędu w tych zawodach, jak również o tym, iż w zawodach tych często

zarejestrowane są osoby niespełniające oczekiwań pracodawców (często ze względu na wiek, stan zdrowia, czy długi brak kontaktu z zawodem).

Liczba zarejestrowanych uczniów, którzy w 2012 roku ukończyli omawiane szkoły powiatu gołdapskiego nie odzwierciedla problemu bezrobocia, którym faktycznie dotknięta jest ta grupa. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wygenerowana na podstawie danych PUP w Gołdapi jest danymi aktualnymi na dzień 31.12.2012 r., nie przedstawia zatem faktycznej liczby absolwentów rejestrujących się w urzędzie w ciągu kolejnych miesięcy – od momentu zakończenia szkoły do zakończenia 2012 roku.

Sporządziła: Marta Gawryluk